

Remissvar avseende Ds 2023:23 Uppdrag att möjliggöra bättre tillgång till hälso- och sjukvård i hela landet genom främjande av etablering i landsbygd

Praktikertjänst AB är Sveriges största privata vårdgivare inom tandvård och hälso- och sjukvård. Bolaget har funnits i över 60 år och koncernens över 750 mottagningar ägs och drivs av de som utför vården och leder arbetet i vardagen.

Delägarna är bland annat läkare, tandläkare, tandtekniker, tandhygienister, sjukgymnaster/fysioterapeuter, psykoanalytiker/terapeuter, psykologer, sjuksköterskor, barnmorskor, logopedier, arbetsterapeuter, socionomer, kiropraktorer och dietister.

Praktikertjänst driver 94 vårdcentraler i 16 regioner och bedriver tandvård i 220 av landets 290 kommuner. Totalt har Praktikertjänst närmare 8 000 medarbetare.

Bakgrund

Den svenska hälso- och sjukvården presterar överlag god medicinsk kvalitet samtidigt som det finns utmaningar kring service och framför allt tillgänglighet. Under flera år har det funnits en nationell samstämmighet bland både politiker och vårdprofession om att en av lösningarna på sjukvårdens utmaningar är att avlasta akutsjukhusen och göra primärvården till basen i den svenska hälso- och sjukvården.

Syftet med utredningen ”Uppdrag att möjliggöra bättre tillgång till hälso- och sjukvård i hela landet genom främjande av etablering i landsbygd” har varit att lämna förslag på hur mindre hälso- och sjukvårdsverksamheter kan anslutas till offentligt finansierad öppen vård på ett sätt som skapar långsiktighet och bättre förutsättningar för tillgång till en jämlik vård i hela landet.

Förslagen i utredningen är också tänkta att stimulera mindre hälso- och sjukvårdsaktörers etablering i glesbygd samt skapa förutsättningar för att kunna upphäva lagen (1993:1651) om läkarvårdsersättning, förkortad LOL, och lagen (1993:1652) om ersättning för fysioterapi, förkortad LOF.

Övergripande synpunkter på utredningens förslag

Praktikertjänst är positiva till alla förslag som ämnar öka tillgången till hälso- och sjukvård i hela landet. Att förenkla etablering och drift av primärvård på gles- och landsbygd är viktigt för såväl patienter som vårdens medarbetare. Praktikertjänst vill inledningsvis även lyfta fram de stora behov som även finns inom tandvården och svårigheten med rekrytering till mottagningar på gles- och landsbygd.

Att både hälso- och sjukvård och tandvård finns där människor lever och verkar är en viktig del av att kunna erbjuda en jämlik vård i hela landet.

Många regioner har idag stora utmaningar med att säkerställa etableringar utanför större städer varför möjligheten till primärvård för dessa patienter brister. Men att skapa ytterligare parallella system vid sidan av den regionfinansierade hälso- och sjukvården kommer inte att lösa det problemet.

Hälso- och sjukvårdslagen tillåter idag regioner att dela upp sitt geografiska område i flera vårdvalssystem. Bakgrunden till den förändringen är de stora skillnader som kan finnas mellan olika delar av en region vilket skapar olika förutsättningar när det exempelvis gäller tillgänglighet och bemanning.

Dessvärre är det ännu inte någon region som utnyttjat den här möjligheten trots att det de facto skulle kunna stärka förutsättningarna för primärvård på lands- och glesbygd.

Praktikertjänst AB:s synpunkter på utredningens förslag

1.4.1.3 De så kallade ersättningslagarna ska upphävas

LOL och LOF utgör en väsentlig del av vården för många patienter. Att avveckla dessa verksamheter kan därför få en betydande inverkan på tillgängligheten av vård, både för nuvarande patienter och de som påverkas av förändringar i befintliga patientflöden.

En planerad avveckling måste därför inkludera en noggrann konsekvensanalys för att säkerställa att vården inte förlorar viktig vårdproduktion och säkerställa att inga patienter hamnar i kläm. Sett till dagens pressade situation i hälso- och sjukvården är det inte rimligt att tro att någon annan del av vården skulle ha tillräcklig kapacitet för att hantera en plötslig ökning av antalet patienter.

För att säkerställa att valfriheten och tillgängligheten för patienterna inte påverkas negativt, måste det säkerställas att en övergång till exempelvis lag om valfrihet (LOV) alternativt LOU är möjlig, med eventuella justeringar av ersättningsnivåer och villkor där så behövs.

1.4.2.1 En förordning om statsbidrag till vissa vårdgivare i glest befolkade områden ska beslutas

Praktikertjänst avstyrker förslaget om riktade statsbidrag. Vår bedömning är att tillfälliga statsbidrag inte skapar de långsiktiga förutsättningar som primärvården är i behov av, framför allt inte för primärvård på lands- och glesbygd.

Praktikertjänst vill snarare se ett mer enhetligt nationellt regelverk för etablering av filialer och servicepunkter. Förutsättningarna för detta ser idag väldigt olika ut beroende på i vilken region man som vårdgivare verkar.

Som filial och/eller servicepunkt kan man vara placerad på en mindre ort men samtidigt vara en del av en större helhet. Något som stärker såväl kvalitet som patientsäkerhet.

1.4.2.3 En statlig myndighet bör ges i uppdrag att utvärdera gällande ersättningssystem och ta fram nationella rekommendationer på området. Praktikertjänst tillstyrker förslaget om att utvärdera dagens ersättningssystem och att få nationella rekommendationer på plats. Som nationell vårdgivare med verksamhet i 16 av 21 regioner påverkas vi mycket av de stora olikheter som råder mellan regionernas olika förfrågningsunderlag. Det är dock viktigt att eventuella förändringar inte påverkar patienternas valfrihet negativt och att rekommendationerna inte försvårar för mindre och medelstora aktörer att etablera sig.

Carina Olson
Vd och koncernchef

Sara Banegas
Chefläkare